

**“Глобал бюджет” ва “хар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усули
асосида молиялаштириш тартиби тўғрисидаги**

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом тиббиёт муассасалари, нодавлат тиббиёт ташкилотларини (кейинги ўринларда – тиббиёт ташкилотлари) Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) орқали молиялаштиришда “глобал бюджет” ва “хар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усуллари бюджетини аниқлаш ва маблағларни йўналтириш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Низом Жамғарма билан тиббий хизматлар хариди тўғрисидаги шартнома тузган тиббиёт ташкилотларига нисбатан қўлланилади.

3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

“глобал бюджет” бўйича тўлов – муайян даврда тиббиёт ташкилоти томонидан аҳолига келишилган ҳажмларда тиббий хизматларни кўрсатиш харажатларни қоплаш учун белгиланган молиялаштириш ҳажми;

хар бир даволанган ҳолат – беморга тиббиёт ташкилоти томонидан стационар шароитда тасдиқланган даволаш стандартлари ҳамда клиник протоколларга мувофиқ кўрсатиладиган тиббий хизматлар ва қўлланиладиган дори воситалари мажмуаси;

тиббий хизматлар хариди тўғрисидаги шартнома (кейинги ўринларда – шартнома) – кафолатланган пакетга киритилган тиббий хизматларни аҳолига кўрсатилишини ҳамда бу учун тўловларни амалга ошириш тўғрисида Жамғарма ва тиббиёт ташкилоти ўртасида тузиладиган битим;

молиялаштиришнинг базавий ставкаси (кейинги ўринларда – базавий ставка) – тегишли молия йилида ҳар бир даволанган ҳолат учун давлат томонидан кафолатланган тиббий хизматлар ва дори воситалари пакети (кейинги ўринларда – кафолатланган пакет) доирасида тиббий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган маблағлар миқдори;

тузатиш коэффициентлари – шифохоналар кесимида касалликларни даволаш учун зарур маблағлар миқдоридаги фарқни ҳисобга олиш имконини берувчи коэффициентлар;

клиник харажат гуруҳи (кейинги ўринларда – КХГ) – даволаш харажатлари жиҳатидан бир бирига яқин касалликларнинг клиник жиҳатдан ўхшаш гуруҳи. КХГ нинг асосий иқтисодий параметри харажатлар интенсивлиги коэффициенти бўлиб, у ушбу касалликлар гуруҳи харажатларининг барча гуруҳлар учун ўртача харажатларга нисбатини акс эттиради;

КХГнинг оғишиш коэффиценти – КХГга киритилган касалликларни даволаш учун диагностика ва тиббий ёрдам кўрсатиш сарф-харажатлари қийматининг ўртача кўрсаткичга нисбатан улуши;

даволанган беморлар сони – тиббиёт ташкилотлари томонидан бир ой мобайнида даволанган беморлар ҳамда тиббий ахборот тизимига уларга тегишли бўлган шифохонадан чиқарилганларнинг статистик картаси (066-х/ш) тўғрисида киритилган маълумотлар асосида аниқланган сони;

ахборот дастури – Жамғарма томонидан бошқариладиган бошқариладиган ҳамда тиббий ахборот тизимига киритилган маълумотларни олиш, қайта ишлаш ва ҳар бир даволанган ҳолат бўйича тўлов ҳисоб-китобини амалга оширувчи дастурий мажмуа;

бизнес режа – тиббиёт ташкилоти томонидан молия йили учун тузиладиган ва тасдиқланадиган ҳамда ушбу ташкилотнинг фаолияти (кўрсатиладиган тиббий хизмат турлари, даволанадиган касалликлар, беморлар сони ва бошқалар), жами даромад ва харажатлари (бюджет классификациясининг харажатлар моддалари бўйича) аке этириладиган ҳужжат.

Ҳар молия йили бошида, клиник харажат гуруҳлари ва уларнинг оғишиш коэффицентлари ҳамда тузатиш коэффицентлари Жамғарма Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланади.

2-боб. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усулларида молиялаштириш ҳажмини аниқлаш

4. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усулларида молиялаштириш ҳажмини аниқлаш учун қуйидагилардан фойдаланилади:

- базавий ставка;
- ҳолатлар гуруҳлари ва уларнинг оғишиш коэффицентлари рўйхати;
- даволанган беморлар тўғрисида маълумот (касаллик ташхиси, жарроҳлик амалиёти ва бошқалар);
- тузатиш коэффицентлари;
- “глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усулларида молиялаштириладиган тиббиёт ташкилотлари рўйхати.

5. Тиббиёт ташкилоти бир ой давомида тиббий ахборот тизимига киритилган даволанган беморлар тўғрисидаги маълумотлар асосида, кейинги ойнинг дастлабки 5 (беш) иш кунда жамланма ҳисоботини шакллантириб тасдиқланган ҳолда Жамғармага етказилишини таъминлайди.

Бунда, тиббий ахборот тизимига маълумотлар белгиланган муддатларда ва тўғри киритилишига ҳамда ҳаққонийлигига тиббиёт ташкилотининг раҳбари масъул ва жавобгардир.

6. Жамғарма “ҳар бир даволанган ҳолат бўйича” тиббий ахборот тизимига киритилган даволанган беморлар тўғрисидаги маълумотлар асосида иловага мувофиқ тегишли ҳисоб-китобларни амалга оширади.

7. Жамғарма ҳар ойнинг 20 санасига қадар “ҳар бир даволанган ҳолат учун” аниқланган тўлов ҳажмига асосан тўловларни амалга оширади.

8. Тиббиёт ташкилотини “глобал бюджет” тўлов усулида молиялаштириш ҳажмини аниқлашда мазкур ташкилот томонидан Жамғарма билан тузилган шартномага мувофиқ хизматларни кўрсатиш учун талаб этиладиган маблағлар ҳисоб-китоб қилинади.

9. “**Ҳар бир даволанган ҳолат учун**” тўлов усули бўйича молиялаштириш ҳажми ахборот дастурида қўйидагича аниқланади:

касаллик гуруҳлари бўйича бир ой мобайнида даволанган беморлар сони ва барча коэффицентларни инобатга олиб аниқланадиган Даволанган беморларнинг нормавий коэффиценти қуйидаги формула асосида ҳисоблаб чиқарилади:

$$H_{\text{коэф.}} = (K_o * C_b * K_T)$$

Бунда:

$H_{\text{коэф}}$ – даволанган беморларнинг нормавий коэффиценти;

K_o – ҳолатлар гуруҳининг оғишиш коэффиценти;

C_b – касаллик гуруҳлари бўйича даволанган беморлар сони;

K_T – тузатиш коэффиценти.

Даволанган беморларнинг нормавий коэффицентини базавий ставкага кўпайтириш орқали ушбу гуруҳда даволанган беморлар учун тўлов суммаси топилади:

$$C_b = H_{\text{коэф}} * БС$$

Бунда:

C_b – бир касаллик гуруҳида даволанган беморлар учун тўлов суммаси;

БС – молиялаштиришнинг базавий миқдори;

Шифохона томонидан бир ой мобайнида ҳар бир даволанган ҳолат учун молиялаштириш ҳажми қуйидаги тартибда аниқланади:

$$M_x = C_{b,1} + C_{b,2} + \dots + C_{b,n}$$

Бунда:

M_x – шифохонанинг “ҳар бир даволанган ҳолат учун” бир ойлик молиялаштириш ҳажми.

n – шифохонада мавжуд ҳолатлар гуруҳлари сони.

10. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усуллари асосида молиялаштириш ҳажмини аниқлашда капитал қўйилмалар, янги очилаётган муассасанинг ташкил этиш ва сақлаш харажатлари, капитал таъмирлаш, куз-қиш мавсумига тайёргарлик кўриш билан боғлиқ харажатлар, фан ва илмий изланишлар, эмлаш, сайёр тиббий кўриклар, ҳомиладорлик нафақаси, шунингдек, кўзда тутилмаган бошқа харажатларни қоплаш билан боғлиқ харажатлар ҳисобга олинмайди.

11. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усуллари асосида молиялаштириш ҳажмини аниқлашда ҳисобга олинмаган харажатлар тегишлилиги бўйича Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва тегишли (республика, маҳаллий) бюджет маблағлари ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбаалар ҳисобидан қопланади.

3-боб. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усуллари бўйича молиялаштиришни амалга ошириш

12. “Глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усуллари бўйича молиялаштиришни амалга оширишда тиббиёт ташкилотига тегишли шахсий ғазна ҳисобварағи (банк ҳисоб рақами)га Жамғарма томонидан маблағлар харажатлар таснифининг бир сатрида маблағлар ўтказиб берилади.

13. “Глобал бюджет” ҳамда “глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усули бўйича молиялаштириш ҳар ойнинг дастлабки 5 иш куни мобайнида 85 фоизгача бўлган қисми тиббиёт ташкилотига олдиндан тўлаб берилади. Қолган қисми тиббиёт ташкилоти томонидан тиббий ахборот тизимига киритилган маълумотлар асосида кейинги ойнинг 20 санасигача амалга оширилади.

Бунда, “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усули бўйича молиялаштириладиган қисми тиббиёт ташкилоти томонидан тиббий ахборот тизимига даволанган беморлар тўғрисида киритилган маълумотлар асосида ахборот дастурида қайта ҳисоб-китоб қилинган ҳолда кейинги ойнинг 20 санасига қадар тўлаб берилади.

2025 йил 1 январдан бошлаб “Ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усули бўйича ҳисоб-китоб қилиш учун чегириб қолинган (15 фоиз) маблағни қайта ҳисоб-китоб қилиш натижасида ҳосил бўлган миқдор тиббиёт ташкилотига шу ойда режалаштирилган жами маблағнинг 10 фоизидан кам ва 20 фоизидан ортиқ бўлишига йўл қўйилмайди.

14. Жамғарма ҳамда “глобал бюджет” ва “ҳар бир даволанган ҳолат учун” тўлов усули бўйича молиялаштириладиган тиббиёт ташкилоти ўртасида тузилган шартноманинг умумий қиймати ҳақиқатда кўрсатилган тиббий хизмат ҳажми (даволанган беморларнинг сони ва таркиби)га асосида қайта ҳисоб-китоб қилинганда ўзгариб боради.

15. Даволанган беморлар сонининг кўпайиши натижасида қўшимча маблағларга ҳосил бўлган эҳтиёж Жамғарма бюджетидаги захира ҳисобидан қопланади.

16. Тиббиёт ташкилотининг жорий ойдаги фаолияти тўғрисидаги маълумотлар белгиланган муддатларда тиббий ахборот тизимига киритилмаган тақдирда Жамғармага ушбу тиббиёт ташкилотига тўловларни тўхтатиш ҳуқуқи берилади.

17. Молия йили якунида тиббиёт ташкилотининг шахсий ғазна ҳисобварағи (банк ҳисоб рақами)даги қолдиқ маблағлар ушбу тиббиёт ташкилоти томонидан тиббий хизматлар хариди тўғрисидаги шартнома шартлари тўлиқ ҳажмда бажарилган тақдирда Жамғармага қайтарилмайди ҳамда келгуси молия йили учун тузиладиган даромадлар ва харажатлар бўйича бизнес-режада йил бошига қолган қолдиқ сифатида акс эттирилади.

18. Мазкур қолдиқ маблағлар биринчи навбатда мавжуд кредитор қарздорликларни қоплашга, сўнг тиббий ёрдам кўламини кенгайтириш, дори таъминотини яхшилаш, ташкилотни тиббий асбоб-ускуна ва жиҳозлари билан таъминлаш ва ходимларни моддий рағбатлантириш учун сарфланади.

19. Тиббий хизматлар хариди шартномаси шартлари тиббиёт ташкилоти томонидан тўлиқ ҳажмда бажарилмаган тақдирда шартноманинг бажарилмаган шартларига мутаносиб равишда Жамғарма томонидан шартнома бўйича тўлов миқдори камайтирилади ёки тўланган маблағлар Жамғармага қайтарилади.

5-боб. Якунловчи қоидалар

20. Тиббиёт ташкилотига Жамғарма томонидан тўланган маблағларни мақсадли сарф қилиниши ва уларнинг натижадорлигини таъминлаш учун тиббиёт ташкилоти раҳбари жавобгар ҳисобланади.

21. Ушбу Низом талабларига риоя қилмаган мансабдор шахслар Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

“Глобал бюджет” ва “ҳар бир
даволанган ҳолат учун” тўлов
усули асосида молиялаштириш
тартиби тўғрисидаги Низомга
ИЛОВА

Даволанган ҳолатларни кассаллик гуруҳларига таснифлаш ва молиялаштириш ҳажмини аниқлаш бўйича МАЪЛУМОТ					
Стационар номи: _____			Ҳисобот даври _____		
Базавий ставка: _____			Тузилган сана _____		
Касаллик гуруҳлари Коди	Касаллик гуруҳ номи	Оғишиш коэффициенти	Даволанган ҳолатлар сони	Оғишиш коэффициенти қўлланилган даволанган ҳолатлар сони	Тўлов миқдори
ЖАМИ					

Масъул шахслар: _____ (имзолар) Сана: _____